

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Plakat ønskes

SSF i Egenforde opfordrer børn i børnehave og skole til at indsende udkast til lanterneoptogs-plakater.

Valgaften

SSW indbyder til en garanteret spændende valgaften på Flensborghus på søndag for tilmeldte og corona-relaterede 3G'ere.

Moderne

Der blev malet moderne mindsten i Grænseforeningens telt ved Folkefesten i Jelling i weekenden. Men der skete også meget andet.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 5

Læs mere på KONTAKT side 5

TØNDER/ SYDTØNDER

100 år med mindretal

Det danske mindretal i Sydtonder Amt og det tyske mindretal i Tønder Kommune er gået sammen for at markere 100-års jubilæet for grænsedragningen i 1920.

Det sker lørdag den 2. oktober på Tønders gågade og på torvet, hvor talrige foreninger og organisationer fra begge sider af grænsen stiller op til et fælles arrangement, der skal skabe

opmærksomhed om den fælles historie og det fredelige samliv i dag. Omdrejningspunktet for arrangementet er de lokale mindretalsforeninger fra både nord og syd for grænsen.

Mere end 20 af dem præsenterer sig selv for flertalsbefolkningerne. De er den levende og nutidige del af mindretalslivet, og med arrangementet giver de et indblik i, hvad mindretallene står for i hverdagen.

Arrangementet er født som et lokalt projekt i forbindelse med markeringerne, der skulle have været holdt i 2020. De blev planlagt og gennemføres af en lille arbejdsgruppe, bestående af medlemmer fra begge mindretal.

Det er første gang i historien, at de to mindretal i fællesskab vil markere

grænsedragningen. Begivenheden er offentlig, og der opkræves ingen entré eller gebyr for at besøge området.

Foruden mødet mellem flertalsbefolkningerne og mindretallene er der planlagt en paneldiskussion med emnet "Mindretal 2020" efterfulgt af en kulturel lækkerbisken med "Fool's Paradise", der spiller live på torvet. Tilmelding er ikke påkrævet, men amtskonsulent Lars Petersen giver gerne yderligere informationer om arrangementet: lars@syfo.de.

100 år mindretal
100 Jahre Minderheit

02.10.2021

11:00 - 14:00 • Tønder gågade / Tondern Einkaufstraße
Danske og tyske mindretalsforeninger præsenterer sig /
Dänische und deutsche Minderheiten-Vereine präsentieren sich

13:00 - 14:00 • Torvet (scenen) / Marktplatz (Bühne)
Paneldiskussion med emnet "Mindretal 2020" /
Podiumsdiskussion mit dem Thema "Minderheit 2020"

- Borgmester / Bürgermeister Henrik Frandsen, Tønder / Tondern
- Borgmester / Bürgermeister Wilfried Bockholt, Nibøl / Niebüll
- SSW formand / Vorsitzende Sybilla Nitsch, Nordfriesland amt
- Kommunalbestyrelsesmedlem / Mitglied des Gemeindevorstandes Jørgen Popp Petersen, Slesvigsk Parti

Diskussionen ledes af chefredaktør Gwyn Nissen, Der Nordschleswiger og generalsekretær Jens A. Christiansen, Sydslesvigsk Forening

14:30 - 15:30 • Torvet / Marktplatz
Offentlig koncert / Konzert für alle
"FOOL'S PARADISE" - LIVE!

16:00 - 18:00 • Ludwig-Andresen-Schule
Fælles afslutning for deltagende foreninger med spisning og hyggelig samvær / Gemeinsamer Abschluss für teilnehmende Vereine mit Essen und gemütlichem Beisammensein
- NETWORKING -

HUSUMHUS

Parkér et andet sted!

Til teaterforestillingen Peter Pedal nu på søndag den 26. september på Husumhus er der solgt temmelig mange billetter. Det er SSF naturligvis glad for, men vær opmærksom på, at der langt fra er plads til, at alle kan parkere bag Husumhus.

Af sikkerhedshensyn kan der ikke stå biler langs bygningen. Derfor opfordrer vi til, at alle, der ikke ligefrem er dårligt gående, finder p-pladser i nærheden.

Peter Hansen,
SSF-amtskonsulent

FORENINGEN NORDEN

Torsdag, 30. september kl. 19.00-21.30
Koncert med Rikke Thomsen
i Kongesalen på Folkehjem i Aabenraa
Arrangeret af Sønderjyllands Kreds for Foreningen NORDEN

I april 2019 bragede Rikke Thomsen gennem lydturen på klingende sønderjysk. Hun synger om ikke at høre til, om udlængsel og om hjemve – og siden er det kun gået fremad for den unge sønderjyde. Den selvudgivne EP "Omve'n Hjemve" spredte sig hurtigt til hele landet. For EP'en fik Rikke som den yngste modtager nogensinde, Modersmål Prisen 2019 for sin indsats for den sønderjyske dialekt. Rikke Thomsens single "Ballade" er forløber for et album der udkommer efteråret 2021. "Ballade" er en pop/rock opsang. Lyrik påtaler hun den jyske angst for ikke at turde indrømme hvordan man har det. Samtidig ønsker hun at udfordre ved at synge på sit modersmål og på den måde bidrage til debatten om sprog, ophav og identitet. Guitarspillet er stærkt og gennemtænkt og indkapsler sangene på særlig fornem vis i en pop/rock/folk tradition. Hendes underspillede historiefortælling og lune humor er en central del af en live oplevelse med Rikke Thomsen.

Pris: 170 kr. for koncert og kaffe/te med kage.
Øl/vand kan købes før koncerten.

Tilmelding senest 27. september til Karen Margrethe Fink:
karenmargrethefink@gmail.com eller sms 21201932.
Betaling ved tilmelding til Foreningen NORDENS
konto i Sydbank 7910 - 1682478.

KursKultur

Dieses Projekt wird gefördert mit Mitteln des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung. / Dette projekt finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

På jubilæums-arrangementet i Tønder præsenterer danske og tyske mindretals-organisationer sig selv på gågaden, bliver der dansk-tysk paneldebat på torvet, koncert samme sted samt hyggeligt samvær for de involverede som afslutning. (Fo-

SSF-MEDLEMSKONTINGENT

Überweisung/Zahlschein

Den sprache für alle
bestimmten, können
benutzt für Zahlungen.

Name und Sitz des Kreditnehmers des Überweisenden

Bankverbindung

Beginnzeit: (max. 27 Stellen)

Konto-Nr. des Begünstigten

Bankverbindung

EUR Betrag Euro, Cent

Spenden-/Mitgliedsnummer oder Name des Spenders (max. 27 Stellen, ggf. Kürzel)

RZ und Straße des Spenders (max. 27 Stellen)

Kontoblatt (Einzel) Name, Ort (max. 27 Stellen)

Konto-Nr. des Kontohalters

19

Sie geben die für die
Bankverbindung an.

Husk at betale!

De fleste medlemmer af SSF har betalt deres medlemskontingent for 2021. Enten via "Lastschrift" eller gennem indbetaling på SSFs konto. Men en del medlemmer har stadig ikke fået det ordnet. SSFs konto: IBAN: DE 91 2152 0100 100000 7575 BIC: UNBNDE21XXX I Danmark: Sydbank Padborg 8065 – 1023816 De medlemmer, SSFs centralkartotek har email-adresser på, får en elektronisk faktura. De andre ikke.

Der udsendes ikke mere faktura/ regninger/ opkrævninger til medlemmerne med postvæsnet. Eftersom der ingen faktura udsendes med postvæsnet, får man heller ingen rykker. Man risikerer altså at miste sit medlemskab, når ikke man betaler. For at undgå for sen betaling, er du altid velkommen at indrette en SEPA-Lastschriftmandat. Formularet findes på SSFs hjemmeside syfo.de. Kontingentet er: Enkeltmedlemskab 24 euro/ år, husstandskontingent 37 euro/ år, ungdomskontingent 5 euro/ år.

UGEN DER KOMMER

- 24. SSF og SdU: Jazz på Flensborghus – med Olivier Antunes Trio feat. Jesper Thilo kl. 20 SSF-distrikt Kappel: Kaj Munk-Biografen viser "Onkel" på skolen kl. 19.30
- 25. SSF Husum amt: Østerssafari på Romø fra Großer Garten Frederiksstad kl. 7.45, Husumhus kl. 8.15, slagteren i Hatsted kl. 8.30 og banegården i Bredsted kl. 8.45
- 26. SSF: Satellit Teatret opfører "Peter Pedal" på Husumhus kl. 15 SSF-distrikt Bøglund: Hygge med kaffe og kage og grill i forsamlingshuset kl. 15 SSW-distrikt Sønderbrarup: Valgparty på skolen fra kl. 20
- 28. Flensborg Filmklub: Biffen på Flensborghus kl. 19.30 Slesvig Roklub og Voksenundervisningen: Danskursus på forskellige niveauer kl. 18 SSF-distrikt Dannevirke: Hyggeaften i Dannevirkegården kl. 19
- 29. Støtteforeningen for det sydslesvigske fodboldlandshold: Generalforsamling på Flensborghus kl. 18 SSF Flensborg by og Grænseforeningen

- Aabenraa: Det Grå Guld med Karsten Nissen og Gerd Pickardt på Flensborghus kl. 14.30 Ansgar menighed Flensborg: Onsdagsmøde med formiddagskaffe, sang - og foredrag med Grethe Bay om "Maleren Anna Ancher" i menighedshuset kl. 10-12 Sydslesvigske Selvhjælp: Generalforsamling og høstfest i St. Knudsborg kl. 18 SSW Flensborg by: Bygeneralforsamling og opstillingsmøde til landdagsvalget 2022 på Flensborg Bibliotek kl.19.30 Slesvig Seniorklub: Kaffebord og underholdning i Ansgarsalen kl. 14 30. Det Sydslesvigske Samråd: Fremtidfabrikken - en Sydslesvig-konference for unge på Flensborg Bibliotek kl. 9-15 SSF: Koncert - Peter Dyreborgs forbrydelse og straf på Flensborghus kl. 19.30 Historisk Samfund Sønderjylland - Sydslesvigkredsen: Generalforsamling på Dannevirke Museum kl. 18.30 SSW Slesvig-Flensborg amt: Amtsgeneralforsamling og opstillingsmøde til landdagsvalget 2022 på A.P. Møller Skolen, Slesvig kl. 19 Bøglund Seniorklub: Spising i Missunder Fährhaus, fra forsamlingshuset kl. 16

GUDSTJENESTER

17. s. e. trin., 26. september, Luk. 14, 1-11
- Egernfælde 17 Vogel, FL Ansgar Kirke ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - FL Helligåndskirken ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - FL Sct. Hans ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - FL Sct. Jørgen 9:30 Egeris
 - FL Sporskiite ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - Frederiksstad ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - Husum ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - Jaruplund 19 Risvig
 - Lyksborg 10 Thun DR-radiotransmission
 - Læk ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - Rendsborg ingen pga. DKS 100-års jubilæum
 - SL Ansgar 10 Jessen Hansen
 - Tønning ingen pga. DKS 100-års jubilæum,
 - Valsbølhus 17 Jacobsen adgang via Süderstraße
 - Vesterland ingen pga. DKS 100-års jubilæum
- TORS DAG, 23. SEPTEMBER
- Læk 16:30 Dahlin spaghettigudstjeneste
- FREDAG, 24. SEPTEMBER
- FL Sporskiite 16 Hougesen andagt efterf. vandring i Stiftungsland
- LØRDAG, 25. SEPTEMBER
- SL Dreifaltigkeitskirche 10 Brask konfirmation
 - SL Dreifaltigkeitskirche 11 Brask konfirmation
 - Harreslev 14:30 Böll høstgudstjeneste
- ONSDAG, 29. SEPTEMBER
- Læk 17 Dahlin

EGERNFØRDE

Lav en lanterne-plakat!

Nu hvor de danske foreningers og institutioners lanterneløb igen kan finde sted i Egernfælde, skal der selvfølgelig traditionen tro også udskrives en plakatkonkurrence. Konkurrencen omfatter to plakater: én for børnehaverbørnene og én for skoleeleverne i Egernfælde og opland. SSFs distriktsbestyrelse udskriver en pris til både den vindende børnehaver og den skoleelev, som vinder konkurrencen. Begge plakater bliver trykt i forbindelse med lanterneløbet den 6. november i Egernfælde. DWS

ÅRETS LANTERNEPLAKAT 2021 SKAL FINDES!

Har du eller din klasse/børnehaver lyst til at designe plakaten, så er det din chance NU. En plakat for elever og en for børnehaver skal afleveres på sekretariatet senest den 29.09.2021 kl. 12.00 i A3 størrelse i højformat. (HUSK AT SKRIVE DIT NAVN PÅ BAGSIDEN). Vinderpræmien er på 50,- euro, børnehaverplakaten får en præmie på 25,- euro. Desuden bliver det omtalt i Flensborg Avis – med billede. De seneste års plakater hænger i Medborgerhuset, hvis du vil lade dig inspirere.

Held og lykke til jer alle!!!

Med venlig hilsen
Bestyrelsen
SSF Egernfælde

OPEN AIR I MORGEN

Med "Malmö" og "Salamanda"

SdU tilbyder koncert med danske "Malmö" og flensborgske "Salamanda" i samarbejde med SSF, Akti og Kühlhaus på udeområdet ved Kühlhaus i Flensborg i morgen, fredag den 24. september kl. 19. Der er adgang fra kl. 18.

MALMØ
Aarhusianske "Malmö" udgav i 2017 debutalbummet »We Come From The Stars« i de nordiske lande. De blev efterfølgende signet på engelske Integrity Records, og albummet udkom i resten af verden i 2018. Pladen har fået fantastiske anmeldelser, og BBC airplay, og sangen Homeland fandt vej til en BBC-dokumentar. Malmøs musik er på en gang skrøbeligt og kraftfuldt med Maria Malmøs stærke stemme som et naturligt samlingspunkt og slægtskab med navne som Björk, Eivør og Under Byen. I

februar 2019 udkom 1. single »Frostbites« i Malmøs nye koncept EP – The Inevitable End, som er en forudsigtelse i fem dele om, hvordan verden kollapse, hvis ikke vi ændrer vores måde at leve på.

Udgivelsen blev fulgt op af en PR-tour til London, hvor Malmö bl.a. spillede et par live numre i BBC Londons studio. Singlerne »Bleed Me Dry«, »Farewell Roaring Ocean« og »No Words« blev derefter udgivet med hver sin art video som optakt til albumudgivelsen den 11. juni 2021, hvor den sidste forudsigtelse »The End« sluttede ringen omkring konceptet. Albummet har fået nogle virkelig flotte anmeldelser i både Danmark og England, og projektet bliver nu også til en kunstinstitution i samarbejde med Heart Museum i Herning til oktober og næste år i Aarhus og København.

En koncert med Malmö er en oplevelse i flere dimensioner, hvor musikken kombineres med visuals og indimellem også dansere.

SALAMANDA
Salamanda-koncerter er vildteater og rockshow. De fire flensborgere bevæger sig flydende mellem iørefaldende melodier og ukonventionel sangskrivning og foretrækker at miste sig selv i egen vanvid end at passe ind i en bestemt scene. Det faktum, at publikums reaktion foran scenen spænder fra latter og forvirring til udtryk for kærlighed i enhver form, viser: Dette band gør noget med mennesker. Deres arme er åbne. Om du for sigtigt vil blive låst fast i deres arme eller voldsomt kildret, vil ikke blive afsløret på forhånd.

UDKOMMER IKKE

KONTAKTs efterårsferie

SSF-organet KONTAKT udkommer ikke 7. og 14. oktober, hvorfor meddelelser m.m., der skal ud til SSFs medlemmer via KONTAKT i den periode, skal være sendt til KONTAKT-redaktionen senest torsdag den 28. september, gerne inden. Sidste KONTAKT inden ferien udkommer 30. september, første derefter den 21. oktober. Alle KONTAKT-modtagere får dog Flensborg Avis den 7. og 14. oktober, men altså uden KONTAKTsider.

SSF LUKKET

Udflugt i morgen

På grund af en personaleudflugt er SSFs sekretariater lukket i morgen, fredag den 24. september.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

SSF BREDSTED

Efter kubb'en blev der spillet rundbold. (Foto: Susanne Ehlers)

30 børn og voksne samledes

SSF bredsted og omegn tog i fredags hul på aktiviteterne igen. 30 børn og voksne samledes på skolens sportsplads. Først blev der spillet vikingskak, siden rundbold.

Dagen sluttedes af med en grillet pølse og et rundstykke, som blev spist med god appetit efter strabadserne på grønsværen.

ph

US-MARSHAL MADSEN

Mystisk helt fra Flensborg?

Frans Ørsted Andersen, lektor, ph.d., Aarhus Universitet, inviterer onsdag den 29. september kl. 16 alle på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, for at delagtiggøre deltagerne i undersøgelserne af den flensborgske (?) US-marshall Chris Madsens lange liv. Omkring ham er der masser af ubesvarede spørgsmål og ukendte dokumenter - og der dukker hele tiden nyt op. Chris Madsen (1851-1944) var en danskfødt helt i USA. Han var på mange måder en af de største western-helte, hvis man ser på hans bedrifter i det amerikanske kavaleri og som US-marshall, bl.a. for indfangelsen af de berøgtede Dalton- og Doolin-bander. Han gjorde også en stor indsats for at sikre verdens første nationalpark, Yellowstone, og som gammel oprettede han sit eget filmselskab, der producerede westerns. Men ligeså veldokumenterede hans

67 år i USA er, ligeså uklare er hans 25 år i Danmark. Chris Madsen hævder selv, at han er sønderjyde, født på Flensborg-egnen. Og i hans tre selvbiografier er han dybt optaget af det sønderjyske spørgsmål. Han fortæller, at han som en ung oronnans deltog i 2. Slesvigske Krig i 1864, efterfulgt af yderligere tjeneste i både det danske og franske militær, inden han udvandrede til USA i 1875. Andre hævder, at Chris Madsen var født på Fyn, og at han i årene omkring 1870-75 fik domme for svindel i Danmark. Entré: 6 euro - coronapas eller negativ test vises. Køb billet på biblioteket på forhånd.

Chris Madsen.

LÆSEHYGGE

For de 9-16-årige

Bibliotekerne indkalder alle læseheste og bogorme til tre læsehyggeaftener for 9-16-årige på bibliotekerne i hhv. Flensborg, Slesvig og Husum. Er man mellem 9 og 16 år og glad for at læse, så kom og vær med til en hyggelig læseaften med sjove udfordringer og oplevelser. Hyggelæsningen starter om fredagen kl. 16 og varer til kl. 23. Man tager en stak bøger med hjemmefra eller forsynes sig på biblioteket - og man bestemmer selv, om man læser en "rigtig" bog, en e-bog fra e-reolen eller bruger ørerne til en lyd-bog - bare det er på dansk. Det bliver en aften med sjove happenings og læseudfordringer. Biblioteket sørger for aftensmad, drikkevarer og frugt/ snacks undervejs.

TILMELDING

Der er kun et begrænset antal pladser, så man bedes skynde sig med at melde sig til: Fredag den 1. oktober på Flensborg bibliotek, tilmelding til Thyra Joost thj@dcbib.dk
Fredag den 8. oktober på Slesvig bibliotek, tilmelding til Mette Trier Konzack mtk@dcbib.dk
Fredag den 15. oktober på Husum bibliotek, tilmelding til Inge Marie B. Elekschukwu imbe@dcbib.dk
Fri entré.

FREDERIKSBORG GF

Tak for gæstfriheden

Fra Frederiksborg Grænsforening vil vi gerne via KONTAKT sende en stor tak til alle de glade og entusiastiske medlemmer og medarbejdere fra det danske mindretal, vi mødte på vor tur fra 13. til 16. september i Nordfrisland. Tak til de frivillige guider ved KZ-minde-mærket i Ladelund, forstander Tore Bock på Ladelund Ungdomsskole, Peter Petersen med SSFere og SSWere på Sild, skoleinspektør Majbrit List ved den danske skole i Vesterland, samt hele holdet, som SSF-amtskon-

sulent Lars Petersen fra Nibøl havde samlet på Nibøl Danske Skole, lige fra børnehaven, skole, ungdomsklub, til SSF og SSW. Vi er imponeret over jeres engagement - samt gæstfrihed - og håber selvfølgelig, I alle fortsat får rigtig gode resultater af jeres imponerende indsatser. Tak fordi I brugte jeres tid på os 43 nysgerrige.
På gruppens vegne

Bent Kauffmann

FOREDRAG

Kasper Wilton.

Jakob Vad.

Nina Bols Lundgren.

Julia Tabakova.

Fra operaens verden

Hvordan laver man egentlig opera? Ud fra tre scener fra kendte operaer instruerer Kasper Wilton foran publikum de to sangere Nina Bols Lundgren (sopran) og Jakob Vad (baryton) til akkompagnement af pianisten Julia Tabakova. Arrangementet finder sted på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, torsdag den 30. september kl. 19 og er arrangeret af Opera på grænsen og Dansk Centralbibliotek med tilskud fra SSF. Kasper Wilton er uddannet skuespiller og instruktør og har siden 2010 været chef for Folketeatret i København. Han fortæller om handlingen i operaerne og i hvilken sammenhæng, de forskellige scener indgår.

Jakob Vad er uddannet på Operaakademiet i København, har blandt andet sunget flere roller på Det Kongelige Teater og har også en betydelig karriere i udlandet. Nina Bols Lundgren debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København i 2009 og har siden været efterspurgt som solist. Julia Tabakova er uddannet på konservatoriet i Kiev. Hun kom til Danmark i 2005 for at studere på Det Jyske Musikkonservatorium, hvorfra hun debuterede fra solistklassen i 2008. Entré: 12 euro. Køb billet på biblioteket på forhånd. Begrænset antal deltagere. 3G-regler gælder.

LL

SSF RENDSBORG-BYDELSDORF

Flere til linedance

SSF-distriktet Rendsborg-Bydelsdorf tilbyder kursus i linedance i Ejderhuset i Brandtsgade i Bydelsdorf torsdag kl. 19.30. Det er en lille gruppe SSF-medlem-

mer, som mødes hver uge og danser. Har du lyst til at være med, så ring til Anne Behrend på 04331 44567. Det er gratis og sjovt.

HØRNUM/ SILD

Surfcamp for 16+

SdU afholder en surfcamp for unge og unge voksne (16+) på Sild 13.-16. oktober, og er i gang med at finde deltagere til dette fire dages surf- og skatekursus på Silde sydligste spot, Hørnum.

Deltagerne kommer til at bo lige ved stranden, hvor de hooker op med Tysklands dygtigste surf-instruktør, en sydslesviger. Det er lige meget, om du er begynder eller har erfaring - du vil få én på opleveren.

Med fuld forplejning og to overnatninger skal deltagerne ud over surf- og skateboarding også afprøve deres kreative evner ved at lave kunst af drivtømmer og affald fra stranden.

Pris: 125 euro alt inkl.
Tilmelding: andersp@sdu.de

HISTORISK MÅNEDSSKRIFT

Festoptog i Storegade foran Amtssygehusets ældste bygning ud mod Storegade Christina Friederica Stiftelsen kort efter befrielsen. På bygningens tag ses det røde kors på hvid bund, der blev malet hurtigt efter den 9. april som advarsel til bombefly.

1782 – 1920 – 1940/45 – 2020/21

Man gik langt for at bringe de seneste fotos fra folkeafstemningen i 1920 frem til de danske aviser.

Læs om dette i 6. nummer af Historisk Samfunds Sønderjysk Månedsskrift i 202 og om en kampberedt dansk kaptajn i Dansk Vestindien, en skolepige i Haderslev under krigen og grænselandskronikken.

Folkeafstemningen den 10. februar 1920 var tophøjhed i de danske aviser, og alle de store dagblade havde sendt pressefotografier til Sønderjylland for at få de bedste fotos. Dagbladet Politiken sendte et fly til Sønderjylland for at hente negativerne, så avisen kunne være først med de allernyeste fotos. Flyets pilot var den tidligere krigsflyver, sønderjyden Christian L. Johannsen.

René Rasmussen fortæller den dramatiske historie om en flyvetur, der pga. tæt tåge og et højt grantræ ikke gik helt efter planen.

Grev Conrad Reventlow – godsejer på Sandbjerg på Sundeved – indledte sin karriere i den danske flåde. I 1782 var han chef for fregatten Møen på togt til Dansk Vestindien, hvor han dog straks kom alvorligt på kant med guvernør Schimmelmann.

H.E. Sørensen udreder på baggrund af et brev intriger og uenigheder, og det er artige sager, der kommer for dagen.

Dagmar Bork var skolepige i Hader-

slev under besættelsen 1940-1945. Erindringerne handler om en krigshverdag i Haderslev, men også om modstand og dramatiske begivenheder: Begge storebrødre var med i modstandsbevægelsen, og faderen, der var chauffør for amtssygehuset, kørte illegale transporter i ambulancen.

Grænselandskronikken er som sædvanlig skrevet af Poul-Erik Thomsen, der ser tilbage på det seneste kvartals begivenheder nord og syd for grænsen. Denne gang bl.a. om det tyske mindretals undskyldning for sin rolle i tiden 1933-1945, og om fremtiden for Frøslevlejrens Museum, når dets mangeårige leder, Henrik Skov Kristensen, går på pension.

Også urolighederne omkring fodboldklubben SønderjyskE og de kommende kommunal- og forbundsvalg i hhv. Danmark og Tyskland bliver behandlet – og så får leder af Institut for Grænseregionsforskning, Steen Bo Frandsens, udtalelser om, at markeringen af Genforeningen var alt for præget af nationalistiske fortællinger, et par ord med på vejen. Månedsskriftet indeholder desuden anmeldelser af nye bøger – og så handler bagsiden om Christian den 2., hans onkel Frederik den 1. – og den strid om Sønderjylland, der medvirkede til kongens fald. Sønderjysk Månedsskrift udgives af

Historisk Samfund for Sønderjylland i samarbejde med Museum Sønderjylland og Sønderjysk Kulturfællesskab og sendes ud til medlemmer af Historisk Samfund for Sønderjylland otte gange om året.

Læs også om de mange fordele, som man får med et medlemskab af Historisk Samfund for Sønderjylland på <https://www.hssdj.dk/> Hosstående billeder er fra den seneste udgave af månedsskriftet.

St. Croix var den største og sydligste af de tre Dansk Vestindiske øer. Hovedbyen Christiansted med fortet Christiansværn havde omkring 1780 ca. 4.800 indbyggere.

Den danske brig Lougen havde i 1781-1783 været med fregatten Møen på De Vestindiske Øer. I 1801 kom den i kamp med to engelske fregatter ved St. Thomas, som det dog lykkedes at jage på flugt. Det var en situation som denne, Conrad Reventlow helst ville undgå, hvis hans fregat Møen skulle blive tvunget til at forsvare Geheimaad Gæhler mod visitation og konfiskation.

En Fokker DVII jager på Lundtofte Flyveplads ca. 1920. Det ensædede jagerfly er stribet på samme måde som den tosædede L.V.G. jager. Foran flyet poserer de to danske militærpiloter, løjtnanterne Hans Ludvig Valdemar Bjarkov og Carl Johan Theodor Erlind.

BESØG PÅ FLENSBORGHUS

Storytelling

Peter Dyreborgs soloshow kommer til Flensborg

Torsdag den 30. september er der lagt op til et væld af tragikomiske historier fra et vaskeægte brunt værtshus, når Peter Dyreborg gæster Flensborghus. Efter 10 år med poetry slam og spoken word samt et jubilæum på Det Kongelige Teater tager Peter Dyreborg i sit nye soloshow en pause fra poesien for at give sig i kast med storytelling tilsat en snert comedy.

Det er blevet til et ganske særegent show med en nervepirrende og rørende personlig historie om druk, værtshuse og kriminalitet. Men også med en hel masse at grine af, selv når der egentlig ikke er så meget at grine af. For i Danmark drikker vi. Til hverdag og fest. På godt men også på ondt.

Og enhver dansk familie har mindst én alkoholiker. Oplev et væld af tragikomiske historier fra et vaskeægte brunt værtshus, og ja, det er morsomt. Men der er også et "men"...

Peter Dyreborgs forbrydelse og straf
Torsdag den 30.09.2021 – 19:30
Flensborghus, Flensborg

Arrangør: Sydslesvigsk Forening

Billetter: ssf-billetten.de, +49 461 14408 125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7 FL, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39 FL og ved indgangen

Fotograf: Kontraframe

SSW

Velkommen til en historisk valgaften

Søndag den 26. september er der forbundsdags-valg i Tyskland. Kl. 17-24 bliver der stor SSW-valgaften på Flensborghus. Her kan man følge med, når spidskandidat Stefan Seidler og SSW skriver historie og måske for første gang siden 1953 sikrer mindretalspartiet et mandat i forbundsdagen i Berlin. Det kan blive en lang valgaften, før man kan være helt sikker på, om SSW får et mandat. Alle skal derfor have god tid og tålmodighed. Der vises valgsendelser fra TV og informeres løbende om SSW's valgresultater, så snart de foreligger, og kandidaterne kommer med hilsener til forsamlingen. Drikkevarer kan købes, og der serveres en bid mad ca. kl. 20.15. Vel mødt. Kun folk, der er vaccineret, har haft corona eller har en negativ test må deltage. Bindende tilmelding på info@ssw.de.

Einladung zum historischen Wahlabend

Sonntag den 26. September 2021, 17.00-24.00 Uhr im großen Saal von Flensborghus
Norderstraße 76, Flensburg

Seid dabei, wenn unser Spitzenkandidat Stefan Seidler und der SSW Geschichte schreiben und dem SSW vielleicht zum ersten Mal seit 1953 wieder ein Bundestagmandat in Berlin sichern.

Es kann ein langer Wahlabend werden, bevor wir sicher sein können, ob der SSW ein Mandat bekommt. Bringt daher bitte Zeit und Geduld mit. Wir zeigen die Wahlberichterstattung der Fernsehsender und werden laufend über die Wahlergebnisse des SSW berichten, sobald diese vorliegen. Unsere tolen Kandidatinnen und Kandidaten werden Grußworte an die Gäste richten.

Getränke können gekauft werden. Essen wird ca. um 20.00 Uhr serviert.

Viele Grüße, Euer
Flemming Meyer
SSW-Landesvorsitzender

Einlass nur für Geimpfte, Genesene oder negativ Getestete. (3G)

JARUPLUND

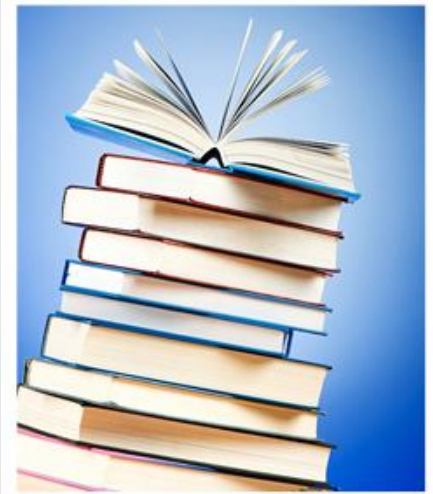

Vagn Kildsig ved alt om bier. (Foto: Privat)

Atter hygge

SSF-distriktet og menigheden inviterer til hyggeeftermiddag tirsdag den 5. oktober kl. 15 i kirkens lokaler i Jaruplund, Jarplunderweg 14 med Vagn Kildsig og dennes foredrag om honningbier. Vagn Kildsig er aktiv biavler, tidligere formand for en biavlerforening samt i en periode formand for Danmarks Biavlerforening. Det bliver et foredrag, hvor du kan se, føle, smage og spørge. Der vises bi-materiel og prøver på biernes "produkter". Biernes imponerende evne til at klare sig i en stor familie i al slags vejr næsten overalt på jorden bliver gennemgået. Det er godt klaret af et lille insekt, der vejer 0,1 gram. Foredraget ledsages af billeder samt korte videoer. Alle er velkomne.

BIBLIOTEKET

Nye bøger

Fredag den 1. oktober kl. 16 kan du starte weekenden med en hyggelig time på Flensborg Bibliotek på Nørregade, hvor du kan høre om nogle af de nye bøger, biblioteket har fået. Bibliotekarerne holder øje med alle nye udgivelser og finder frem til spændende romaner og biografier, som bibliotekar Lene Lund præsenterer et udpluk af.

FOKUS

Den Slesvigske Samling rummer den største samling af litteratur fra området mellem Kongeåen og Ejderen. Der er både faglitteratur og skønlitteratur – på dansk, frisisk, tysk sønderjysk og plattysk. På samme møde fredag den 1. oktober præsenterer historiker Marco Petersen et udvalg af interessante og aktuelle bøger om Slesvig/Sønderjylland. Fri entré. Ill.: Colorbox. Tilmelding til biblioteket: dcb@dcbib.dk. Begrænset antal deltagere.

LL

JELLING

Arne Mariager introducerer Gitte Hougaard-Werner, Kirsten Vognsen Weiss og Kirsten Futtrup fra Sydslesvig.

Før Sigurd Barretts koncert.

Per Vers rappede sønderjysk.

Farverig folkefest

Åh Sydslesvig, a vil hjem til dig, Åh Sydslesvig, a vil hjem til dig. Man hørte "Folkefesten i Jelling", før man så den. Melodien fra Four Jacks' gamle hit fyldte således himlen over byen, hvor Harald Blåtand lod danerne kristne. Teksten var imidlertid anderledes. "Maria" og lidt til var udskiftet, så sangen passede perfekt ind i denne dags tema.

For det handlede om Sydslesvig, om Nordslesvig og om Genforeningen i 1920. Det var man ikke i tvivl om, når man kom nærmere og så scenen og de mange hvide telte foran byens berømte høje. I et telt kunne man prøve under et dilemmaspil at placere grænsen med et tolv, i et andet telt kunne man lære at kniple, og i et tredje kunne man tegne sin egen genforeningssten.

På scenen var der fortællinger og sange, som kredsedde om Sydslesvig, præsenteret af Kirsten Vognsen Weiss, Gitte Hougaard-Werner og Kirsten Futtrup, alle fra SSFs forretningsudvalg.

GAMMELT

Det er lørdag og folkefestens anden dag. Himlen har iklædt sig omtrent samme nuancer som et fotografi fra den tid, folkefesten handler om. Der er ingen blå plamager og ingen gule solstråler. Mange har imidlertid trods truslen om regn og fundet frem til Jelling.

De har oplevet Sigurd Barretts store genforeningsshow, og om lidt tager Per Vers over, hvor de tre kvinder fra SSF slap.

- Min grundholdning er, at alle mennesker skal tages for, hvad de er, siger Per Vers umiddelbart inden koncerten samtidig med, at han håndterer lydprøve og krav fra teknikerne. Folke-

stens undertitel er "Grænser og national identitet før, nu og i fremtiden", og en af de kunstnere, der i forbindelse med markeringen af 100-året for Genforeningen ofte er blevet benyttet, er netop Per Vers.

- I andres øjne repræsenterer jeg Sønderjylland, men man skal være påpasselig med at lade nogen repræsentere eksempelvis et område. Zoomer man langt nok ind, repræsenterer man altid den kasse, man er sat i, siger Per Vers, der er opvokset i Gram.

HISTORISK

En gruppe vikinger har fundet vej til folkefesten. For grænsen mod syd har ikke kun i nyere tid givet konger rynker under kronen. Helt tilbage til Harald Blåtand blev grænsen og det danske rige forsvaret, fortæller museumsdirektør Morten Teilmann-Jørgensen fra "Kongernes Jelling", der er en del af den arbejdsgruppe, som står bag folkefesten.

Lytter vikingerne godt efter, kan de lære en ting eller to om det sønderjyske sprog.

- Et GAF er et hul, en LIME er en kost, SAT er mæt, dygtig er GRUM, stor er GRANNE, en pose bolsjer er en TUT BOM, rapper Per Vers fra scenen. Under koncerten svajer hænderne under himlens grå, rytmen smitter, der er smil på læberne og i øjnene. Der bliver kastet håndtegn fra scenen og lavet V-tegn hos publikum. Ikke som i victory, men som i Per V.

HØJDEPUNKTER

Kirsten Rykind-Eriksen fra Grænseforeningen er initiativtager til folkefesten i Jelling og har været forbi de fleste af de mange arrangementer. Hun nævner fredagens to koncerter, en for børn og en for voksne, med folkemu-

siktrioen Zenobia i Jelling Kirke som et af mange højdepunkter. Zenobia fortolker den danske sangskat med relation til Nord- og Sydslesvig, de gjorde et stort indtryk. Ud over koncerter byder folkefesten på paneldebatter, rideture, filmfremvisning og meget andet. Alt sammen med udgangspunkt i Genforeningen og grænseregionen. Selv den ikoniske bogbus fra Flensborg Bibliotek har fundet vej hertil. - Vi har fået mange rosende ord, fortæller Kirsten Rykind-Eriksen og udtrykker tilfredshed med fremmødet. Lørdagen slutter med fællessang arrangeret af Jakob Bonderup, Engesholm Højskole.

Først er der imidlertid koncert med Kristian Lilholt og hans orkester, der med udgangspunkt i projektet "Land" får fødderne til at rocke stiftfærdigt hos publikum, som sidder tæt på bænkene foran scenen. En af flere folkefester for godt 100 år siden var i 1912. Her handlede det også om Slesvig, tusindvis af folk var samlet, og en mindsten blev rejst. Helt så mange mennesker er der ikke til denne folkefest. Men mindre kan også gøre det – og mindeværdig er folkefesten anno 2021. Også selv om der denne gang ikke bliver rejst mindsten i byen, som i forvejen huser berømte sten, disse er i sig selv en historie værd.

FAKTA

Folkefesten i Jelling blev arrangeret af: Grænseforeningen kreds 20, HistorieLab og UCL Jelling, Kongernes Jelling, Jelling Musikfestival, Jelling Lokalhistoriske Arkiv, VejleMuseerne, Brandbjerg Højskole og Vejle Kommune.

Jacob Svendsen, Aarhus